Rhaglen Gyflawn

Gwasanaethau Democrataidd
Swyddfa'r Cyngor
CAERNARFON
Gwynedd
LL55 1SH

Cyfarfod

PWYLLGOR TRWYDDEDU CYFFREDINOL
CYFARFOD ARBENNIG

Dyddiad ac Amser

10.00 y.b., DYDD LLUN, 19EG GORFFENNAF, 2021

Lleoliad

Cyfarfod Rhithiol

Pwynt Cyswllt

Lowri Haf Evans

01286 679 878

lowrihafevans@gwynedd.llyw.cymru

(Dosbarthwyd 13 Gorffennaf 2021)

PWYLLGOR TRWYDDEDU CYFFREDINOL

AELODAETH (15)

Plaid Cymru (8)

Y Cynghorwyr

Steve Collings
Dafydd Owen
Elfed Williams
W. Gareth Roberts
Annwen Hughes
Edgar Wyn Owen
Gareth Tudor Morris Jones
Elin Walker Jones

Annibynnol (4)

Y Cynghorwyr

John Brynmor Hughes
Jason Wayne Parry
Eryl Jones-Williams
Angela Russell

Llais Gwynedd (1)

Cynghorydd Gareth Williams

Annibynnol Unedig Gwynedd (1)

Cynghorydd W Roy Owen

Aelod Unigol (1)

Sedd Wag

Aelodau Ex-officio

Cadeirydd ac Is-Gadeirydd y Cyngor

R H A G L E N

1. YMDDIHEURIADAU

I dderbyn unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

I dderbyn unrhyw ddatganiad o fuddiant personol

3. MATERION BRYS

Nodi unrhyw eitemau sy'n fater brys ym marn y cadeirydd fel y gellir eu hystyried.

4. COFNODION 4 - 5

Bydd y Cadeirydd yn cynnig y dylid llofnodi cofnodion cyfarfod o'r pwyllgor hwn a gynhaliwyd 7fed o Fehefin 2021 fel rhai cywir

5. RHEOLI SEFYDLIADAU RHYW - DEDDF LLYWODRAETH LEOL (DARPARIAETHAU AMRYWIOL) 1982 6 - 10

Cymeradwyo cychwyn ymgynghoriad cyhoeddus ar fabwysiadu grymoedd i reoleiddio sefydliadau rhyw

PWYLLGOR TRWYDDEDU CYFFREDINOL 07-06-21

Presenoldeb:

Cynghorwyr: Steve Collings, Annwen Hughes, Elin W Jones, Gareth Morris Jones, Eryl Jones-Williams, Dafydd Owen, Edgar Owen, Roy Owen, Angela Russell, Elfed Williams a Gareth Williams

Swyddogion:

Geraint Brython Edwards (Cyfreithiwr), Gareth Jones (Pennaeth Cynorthwyol – Amgylchedd), Gwenan Mai Roberts (Rheolwr Trwyddedu) a Lowri Haf Evans (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth)

1. ETHOL CADEIRYDD AR GYFER 2021/22

PENDERFYNWYD ETHOL Y CYNGHORYDD ANNWEN HUGHES YN GADEIRYDD AR GYFER 2021/22

Diolchwyd i'r Cynghorydd Elfed Williams am ei waith fel Cadeirydd y Pwyllgor dros y ddwy flynedd diwethaf a hefyd am ei gefnogaeth i'r Is-bwyllgorau Trwyddedu.

2. ETHOL IS-GADEIRYDD AR GYFER 2021/22

PENDERFYNWYD ETHOL Y CYNGHORYDD EDGAR OWEN YN IS-GADEIRYDD AR GYFER 2021/22

3. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan y Cynghorydd John Brynmor Hughes a'r Cynghorydd Jason W Parry

4. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd datganiad o fuddiant personol gan unrhyw aelod oedd yn bresennol.

5. MATERION BRYS

- Bod cais wedi dod i law gan yr Awdurdod Trwyddedu Lleol i fabwysiadau Adran 2 ac Atodlen 3 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau amrywiol) 1982 yn dilyn cais i agor Siop Rhyw yn Abermaw. Bydd angen i'r Cyngor ystyried mabwysiadu hawl i ystyried y cais gan sicrhau bod trefniadau rheoleiddio pwrpasol yn eu lle. Ategwyd yr angen i gynnal cyfarfod arbennig o'r Pwyllgor Trwyddedu Cyffredinol er mwyn derbyn cymeradwyaeth y Pwyllgor i ddechrau ymgynghoriad statudol i'r mater.

- Tynnwyd sylw at sedd Aelod Unigol sydd wedi bod yn wag ers tro bellach ar restr Aelodaeth y Pwyllgor. Awgrymwyd i'r mater gael ei gyfeirio at y Grŵp Busnes

6. COFNODION CYFARFOD DIWETHAF

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion cyfarfod o'r pwyllgor a gynhaliwyd Mawrth 15fed 2021 fel rhai cywir

7. COFNODION IS BWYLLGOR TRWYDDEDU CYFFREDINOL

Derbyniwyd, er gwybodaeth gofnodion yr Is bwyllgor a gynhaliwyd 2il Mawrth 2021

Dechreuodd y cyfarfod am 10.25am a daeth i ben am 10:30am

PWYLLGOR	**PWYLLGOR TRWYDDEDU CYFFREDINOL**
DYDDIAD:	**19 Gorffennaf 2021**
TEITL:	**RHEOLI SEFYDLIADAU RHYW - DEDDF LLYWODRAETH LEOL (DARPARIAETHAU AMRYWIOL) 1982**
PWRPAS:	**CYMERADWYO CYCHWYN YMGYNGHORIAD CYHOEDDUS AR FABWYSIADU GRYMOEDD I REOLEIDDIO SEFYDLIADAU RHYW**
AWDUR:	**PENNAETH YR ADRAN AMGYLCHEDD**

1.0 GWYBODAETH GEFNDIROL

1.1 Mae yn ofynnol i Awdurdod Trwyddedu sydd yn dymuno rheoleiddio sefydliadau rhyw yn ei ardal fabwysiadu darpariaethau Atodlen 3 o'r Ddeddf Llywodraeth Leol (Darpariaethau Amrywiol) 1982 ("Deddf 1982"), fel y'i diwygiwyd gan y Ddeddf Plismona a Throseddu 2009 ("Deddf 2009").

1.2 Mae mabwysiadu Atodlen 3 o Ddeddf 1982 yn ddewisol ac yn digwydd fel arfer pan gyflwynir bwriad i agor busnes o'r fath am y tro cyntaf. Yn hanesyddol, dim ond ym Mangor y derbyniwyd cais ble rhoddwyd trwydded i agor busnes o'r fath.

1.3 Daeth Deddf 1982 i rym ym 1982. Rhwng 1982 a 1996 mater i'r cyn gynghorau dosbarth a bwrdeistref oedd penderfynu a ddylid mabwysiadu Atodlen 3. Dengys tystiolaeth o gofnodion y cyn gynghorau mai dim ond Cyngor Bwrdeistref Arfon wnaeth benderfyniad i fabwysiadu Atodlen 3, gyda'r penderfyniad yn dod yn weithredol ar 1 Awst 1983. Nid oes tystiolaeth fod Cyngor Dosbarth Dwyfor na Chyngor Dosbarth Meirionnydd erioed wedi gwneud y penderfyniad i fabwysiadu Atodlen 3 rhwng Deddf 1982 yn dod i rym a diddymu'r awdurdodau hynny adeg ad-drefnu llywodraeth leol ym 1996.

1.4 Mae'n ymddangos hefyd nad oes tystiolaeth bod Cyngor Gwynedd, ers ei sefydlu yn 1996, erioed wedi gwneud penderfyniad i fabwysiadu Atodlen 3 chwaith. Yr unig ardal o'r sir lle mae gan y Cyngor yr hawl i drwyddedu o dan Atodlen 3 yw ardal Arfon (sef ardal yr hen Gyngor Bwrdeistref Arfon). Mae hyn o ganlyniad i rym a etifeddodd y Cyngor oddi wrth yr hen Gyngor Bwrdeistref Arfon adeg ad-drefnu, grym sy'n deillio o'r penderfyniad a wnaed gan y cyn-awdurdod i fabwysiadu o fewn ffiniau Arfon.

1.5 Yn ogystal, ers i Gyngor Bwrdeistref Arfon benderfynu mabwysiadu ym 1983, mae Atodlen 3 wedi ei diwygio gan adran 27 o Ddeddf 2009 i gynnwys y gallu i drwyddedu mangreoedd adloniant rhywiol. Gan fod y diwygiad yn ddewisol ac wedi ei gyflwyno ar ôl y penderfyniad i fabwysiadu, nid yw grym y Cyngor i reoleiddio yn Arfon o dan Atodlen 3 yn cynnwys y gallu i reoleiddio mangreoedd adloniant rhywiol ar hyn o bryd.

1.6 Mae proses ffurfiol ynghlwm â mabwysiadu Atodlen 3. Yn y lle cyntaf fe fydd yn rhaid cael cymeradwyaeth y Pwyllgor hwn i: (i) mynd ati i ymgymryd â'r broses o ystyried mabwysiadu Atodlen 3, fel y'i diwygiwyd gan Ddeddf 2009, fel bod cyfundrefn ar gyfer rheoleiddio a thrwyddedu sefydliadau rhyw drwy'r sir; a (ii) awdurdodi'r Pennaeth Amgylchedd i ymgymryd â phroses ymgynghori am 28 diwrnod, gan gychwyn ar 26 Gorffennaf 2021, gyda'r nod o ddychwelyd y mater i'r Pwyllgor hwn am benderfyniad ynghylch ag argymell i'r Cyngor Llawn am benderfyniad yn hydref 2021 i fabwysiadu ynghyd ag argymhellion cysylltiol ar y rhybudd statudol, y dyddiad y daw'r mabwysiadu i rym, a dirprwyo'r grym i'r Pwyllgor hwn i bennu ffioedd, amodau safonol a chynllun prosesu ceisiadau.

2 BETH YW'R RISGIAU I'R CYNGOR O BEIDIO Â MABWYSIADU ATODLEN 3 O'R DDEDDF LLYWODRAETH LEOL (DARPARIAETHAU AMRYWIOL) 1982

2.1 Fel y nodwyd, mae'r penderfyniad i fabwysiadu atodlen 3 o'r Ddeddf yn ddewisol. Os nad oes penderfyniad yn cael ei wneud i fabwysiadu'r atodlen, ni fydd gan y Cyngor unrhyw rym yn ardaloedd Dwyfor a Meirionnydd i reoleiddio a thrwyddedu sefydliadau rhyw. Ni fydd ganddo rym i reoleiddio mangreoedd adloniant rhywiol yn ardal Arfon chwaith.

2.2 Mae 'sefydliadau rhyw' yn gallu cynnwys –

- siop ryw (gwerthiant o nwyddau o natur rywiol)
- sinema rhyw (dangos ffilmiau gyda chynnwys sylweddol o natur rywiol)
- mangre adloniant rhywiol (eiddo busnes sydd yn cynnal adloniant byw o natur rywiol yn aml a rheolaidd)

3. CAMAU ALLWEDDOL YN Y BROSES MABWYSIADU

3.1 Os fydd y pwyllgor hwn yn cymeradwyo cychwyn y broses o ymgynghori ar fabwysiadu'r gyfundrefn rheoleiddio Atodlen 3 ; yna yn dilyn ymgynghoriad o 28 diwrnod fydd yn dod i ben ar Awst y 23, fe fydd unrhyw sylwadau o'r ymgynghoriad yn cael ei adrodd i'r Pwyllgor hwn mewn cyfarfod ar Medi 13 .

3.2 Fe fydd y Pwyllgor hwn bryd hynny yn cael cyfle i ystyried unrhyw sylwadau a wneir yn ystod yr ymgynghoriad; cyn penderfynu os yw'r cynnig i fabwysiadu'r gyfundrefn yn cael ei gymeradwyo; cyn i'r mater dderbyn ystyriaeth a phenderfyniad y Cyngor llawn ar y 7fed o Hydref.

3.3 Os fydd aelodau'r Cyngor yn penderfynu cymeradwyo mynd ati i fabwysiadu'r gyfundrefn; fe fydd yn dod i rym mis Rhagfyr 2021, yn dilyn ystyriaeth bellach gan y Pwyllgor Trwyddedu Cyffredinol mewn cyfarfod ym mis Tachwedd - o ran pennu ffioedd, amodau trwyddedau safonol a threfn prosesu ceisiadau.

4. ASESIAD CYDRADDOLDEB

4.1 Bydd y cynnig yn rhoi cyfle i'r Awdurdod Trwyddedu hyrwyddo cyfleoedd cyfartal a'r ddyletswydd economaidd gymdeithasol, drwy sefydlu cyfundrefn lle mae sefydliadau yn cael eu rheoleiddio ac yn gorfod gweithredu mewn ffordd gyfreithlon.

4.2 Ar y sail nad oes effaith negyddol wedi ei adnabod, argymhellir bwrw ymlaen â'r cynnig. Fodd bynnag, bydd yr asesiad cydraddoldeb hwn yn cael ei adolygu a'i ddiweddaru yn dilyn ymgynghoriad a chyn i'r mater gael ei gyfeirio at y Pwyllgor hwn am yr eildro. Gweler manylion yr asesiad yn yr atodiad i'r adroddiad hwn.

ARGYMHELLIAD

Bod y Pwyllgor yn:

- cymeradwyo ymgymryd â'r broses o ystyried mabwysiadu Atodlen 3 o Ddeddf 1982, fel y'i diwygiwyd gan adran 27 o Ddeddf 2009, fel bod cyfundrefn ar gyfer rheoleiddio a thrwyddedu sefydliadau rhyw drwy'r sir;

- awdurdodi'r Pennaeth Amgylchedd i ymgymryd â phroses ymgynghori am 28 diwrnod gan gychwyn ar 26 Gorffennaf 2021, gan ddychwelyd y mater i'r Pwyllgor hwn am benderfyniad ynghylch ag argymell i'r Cyngor Llawn fabwysiadu ynghyd ag argymhellion cysylltiol ar y rhybudd statudol, y dyddiad y daw'r mabwysiadu i rym a dirprwyo'r grym i'r Pwyllgor hwn bennu ffioedd, gosod amodau safonol a chynllun prosesu ceisiadau.

DRAFFT ASESIAD EFFAITH CYDRADDOLDEB – CYFUNDREFN RHEOLEIDIO SEFYDLIADAU RHYW

Yn unol â'r Ddeddf Cydraddoldeb 2010 mae'r adroddiad hwn wedi ystyried yr effaith cydraddoldeb o'r cynnig fel a ganlyn:

Hil:
Dim effaith wedi ei adnabod

Iaith Gymraeg:
Dim effaith wedi ei adnabod

Anabledd:
Dim effaith wedi ei adnabod

Rhyw:
Effaith bositif wedi ei adnabod. Yn gyffredinol, merched fyddai'r mwyafrif o weithwyr perfformio mewn mangreoedd adloniant rhywiol. Bydd cyfundrefn trwyddedu yn golygu bod y sefydliadau hyn yn cael eu rheoleiddio, gan helpu taclo unrhyw ymarferion cyflogaeth anfoesegol neu anghyfreithlon (e.e. caethwasiaeth fodern) fyddai'r garfan hon o weithwyr yn fwy tebygol o gael eu dinoethi iddyn nhw yn y swyddi hyn.

Oedran:
Effaith bositif wedi ei adnabod. Yn gyffredinol, oedolion ifainc fyddai'n fwy tebygol o weithio fel perfformwyr mewn mangreoedd adloniant rhywiol. Bydd cyfundrefn trwyddedu yn golygu bod y sefydliadau hyn yn cael eu rheoleiddio, gan helpu taclo unrhyw ymarferion cyflogaeth anfoesegol neu anghyfreithlon (e.e. caethwasiaeth fodern) fyddai'r garfan hon o weithwyr yn fwy tebygol o gael eu dinoethi iddyn nhw yn y swyddi hyn. Yn ogystal, bydd cyfundrefn drwyddedu yn galluogi'r Awdurdod Trwyddedu i atal sefydliadau o'r fath mewn lleoliadau sensitif (e.e. wrth ymyl ysgolion), gan helpu gwarchod plant rhag niwed.

Cyfeiriadedd rhywiol:
Dim effaith wedi ei adnabod.

Crefydd neu gred:
Effaith bositif wedi ei adnabod. Bydd cyfundrefn drwyddedu yn galluogi'r Awdurdod Trwyddedu i atal agor sefydliadau o'r fath mewn lleoliadau sensitif (e.e. wrth ymyl addoldai), gan helpu lleihau ardrawiad andwyol ar ymarfer crefyddol unigolion.

Ailbennu rhywedd:
Dim effaith wedi ei adnabod.

B**eichiogrwydd a mamolaeth:**
Dim effaith wedi ei adnabod.

Priodas a phartneriaeth sifil:
Dim effaith wedi ei adnabod.

Bydd y cynnig yn rhoi cyfle i'r Awdurdod Trwyddedu hyrwyddo cyfleoedd cyfartal a'r ddyletswydd economaidd gymdeithasol, drwy sefydlu cyfundrefn lle mae sefydliadau yn cael eu rheoleiddio ac yn gorfod gweithredu mewn ffordd gyfreithlon.

Ar y sail nad oes effaith negyddol wedi ei adnabod, argymhellir bwrw ymlaen â'r cynnig. Fodd bynnag, bydd yr asesiad cydraddoldeb hwn yn cael ei adolygu a'i ddiweddaru yn dilyn ymgynghoriad a chyn i'r mater gael ei gyfeirio i'r Pwyllgor hwn am yr eildro.

Llesiant:
Yn unol ag argymhellion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015 mae'r adroddiad hwn hefyd wedi ystyried egwyddorion y ddeddfwriaeth, ac yn benodol y cysyniad o'r 5 ffordd o weithio fel y dangosir isod:

Hirdymor – Unwaith mae penderfyniad i fabwysiadu, bydd cyfundrefn barhaol mewn lle fydd yn galluogi trwyddedu a rheoleiddio sefydliadau rhyw ledled y sir. Yn y tymor hir bydd hyn yn cyfrannu at gynllunio cyfrifol o'r fath sefydliadau, a thrwy hynny cyfrannu at agweddau a pharch mwy cyfrifol tuag at warchodaeth o'n cymunedau a dealltwriaeth o'r angen i ystyried yr effaith ar eraill.
Atal – Bydd mabwysiadu yn galluogi'r Cyngor i gadw rheolaeth ar sefydliadau o'r natur yma, gan helpu atal unrhyw niwed cymdeithasol yn deillio ohonynt neu weithgareddau fyddai'n galluogi caethwasiaeth fodern.
Integreiddio – Mae'r broses ymgynghori yn cyfarch nodweddion nifer o sefydliadau (Cyngor Gwynedd, yr Heddlu, cynghorau cymuned a thref, trigolion y sir yn gyffredinol, y diwydiant sefydliadau rhyw). Bydd hefyd yn cyfrannu at amcanion yr Heddlu o ran taclo caethwasiaeth fodern ac at uchelgais y Cyngor o weld cymunedau sy'n llwyddo a ffynnu.
Cydweithio – Byddai unrhyw benderfyniad mabwysiadu o ganlyniad i ymgynghoriad gyda'r uchod.
Cynnwys – Bydd ymgynghoriad cyhoeddus yn digwydd cyn penderfyniad terfynol ar y mater.

Bydd yr asesiad llesiant hwn yn cael ei adolygu a'i ddiweddaru yn dilyn ymgynghoriad a chyn i'r mater gael ei gyfeirio i'r Pwyllgor hwn am yr eildro.